

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v Lendavi hš. 67. — Uprava v Črensovcih, Slovenska Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din, Evropi 72 Din, z Mar. Listom letno 100 D'n, v državi prek morja 3 dolare in letno Novine i M. List s kalendarom. Na skupni naslov pri širitelju v državi je letna naročnina 24 Din. Plačati se mora naprej. Št. pobožnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. Cena oglasov: Cela stran 800 Din, pol strani 400 d'n. i tak niže. Poslano med tekstom vsaka reč 2 Din, mali oglasi do 10 reči 5 Din, više vsaka reč 1-50 Din.

Slovenska Krajina,
Najlepša mlina:
Ljubljena Ravenska,
Gorička, Dolenska!
Ne poznam jaz lepš'ga sveta,
Vsa sladkost si moj'ga srca:
Slovenska Krajina,
mili moj dom,
Pozabo te nikdar, nikde
ne bom.

Skrivnost trpljenja.

Prijatelj mi piše: „Ti, ki s svojim umom in srcem včasih tako globoko pronikneš z izgovorjeno ali napisano besedo v srce in čudovito življenje ljudi, boš razumel mogoče tudi mene. Že več tednov ležim v bolnici. Pravijo, da sem bolan in me zdravijo. Ne vedo pa, da pred njimi leži človek, ki je imel ideale, ki je hotel samo dobro. Pa so ga vsega oropali in sedaj nag in gol leži in mirno gleda poslikane stene. Tu leži človek, ki je imel cilj pred seboj, človek, ki je delal, ko so se drugi gostili, človek, ki je nosil v srcu tako veliko ljubezen do svojega ljudstva, pa so ga izgnali, ker, kakor pravijo, ni delal prav.“

Tu leži človek, pred njim leži križ...
Kolikokrat skrivnost, če nedolžni mora trpeti! Nobena vera ne daje na to uganko svetlejšega odgovora, kakor krščanska. Že katekizem tako čudovito preprosto, a globoko odgovarja: „Tudi trpljenje obrača Bog na dobro: grešnika s trpljenjem pokori, da bi ga zveličal, pravičnega pa dviga v kreposti in mu pripravlja večje plačilo.“

Ali krščanstvo ni samo v besedah, krščanstvo je predvsem v dejanju. „Beseda je meso postal.“ Ali ni izredno, da o Jezusovem skrivnem življenju ni dosti zapisano, nekaj več so zapisali o njegovem učenju, že v velikih potezah. O Jezusovem trpljenju pa je tako točno pisano, take podrobnosti, kakor da je ves ostali evangelij le uvod v „Trpljenje našega Gospoda“.

Lahko si mislimo, s kakimi občutki so potem ta nauk sprejemali milijoni sužnjev iz prvih časov krščanstva! Bilo jim je res „veselo oznanilo“, dobili so odgovor, kako veličastno je trpljenje tako za grešnika, za katerega je celo nujno, kakor tudi za pravičnega.

Poganski bogovi so se ljudem predstavljali ali na nedostopni gori ali so pa prišli med ljudi ovenčani s cvetjem, prešerno pijoč in vriskajoč. — Kaj naj taki bogovi odrešilnega povejo masi trpečih?

Krščanski Bog pa hodi pred množico s trnjem ovenčan, noseč težki križ in tako v dejanju ponavljajoč, kar je prej učil: „... naj vzame vsak dan svoj križ na svoje rame, kdor hoče za menoj priti“ v Vstajenje. Zakaj Kalvarija ni cilj, je samo zadnja postaja poti, ki potem zablesti od zarje vstajenjskega sonca na vrtu znova najdenega raja.

„Ko bom povišan z zemlje, bom vse vlekel nase.“ On, križana božja Beseda, vleče vse nase. Vsak od nas pa v toliko, kolikor trpi, eden manj, drugi več. Gotovo je to, da kdor sprejme trpljenje z ljubeznijo, s tem dobiva čudovito privlačno moč, ki se ji je težko ustavljati. Treba je le poizkusiti. „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to pretrpel in šel v svojo slavo?“ „Slava“ so tisti milijoni, ki jih privlači Kristusov križ.

Teh par bežnih misli v tolažbo mojemu prijatelju in vsej veliki množici trpečih.

„Ali ni bilo najino srce goreče v nama, ko nama je govoril in razlagal?“

Dr. Korošec slovenskim akademikom v Ljubljani, dne 7. marca:

Gospodje, ki so organizirali današnji shod, so mi pisali, naj govorim o državi in naših odnosih do nje. Nihče izmed teh gospodov gotovo ni mislil, naj bi govoril abstraktno in splošno o državi, o pojmu, o definiciji, o raznovrstnosti državnih oblik in vladavin, kakor tudi nihče ni mislil, ako govorim o dolžnostih do države, da bom vas vzpodbujal, kako morate vestno plačevati davke.

Temveč naj govorim politično, kot politik politikom.

Naša država je kraljevina Jugoslavija, ki nam je nedotakljiva, ki se ne more zmanjšati, ampak samo razširiti. Vladarji Jugoslavije so kralji iz domače narodne hiše Karadjordjevičev. (Navdušeno vzklikanje kralju in kraljevskemu domu.)

To so naši najvišji in edino praktični nauki o državi.

Ako povemo, še to, da si želimo našo državo Jugoslavijo videti čimprej tako preurejeno, kakor se sedaj ureja na Hrvaškem, smo povedali vse, o čemer ne želimo in ne maramo voditi nobenih nadaljnjih diskusij. (Tako je!) To vse nam je sveto, resno, najvišje. Kdor nam to ruši, je naš sovražnik.

Vsi veste, da so bili časi, ko so naši „slovenački“ bratje v tem oziru grdo in podlo sumničili naše vrste, ko je bil vsak naš politični nasprotnik tudi naš politični ovaduh. Ti časi so za nami! (Navdušeno pritrdjevanje.)

Še se sicer sedaj najdejo ljudje, ki od časa do časa poročajo na „kompetentna“ mesta, češ, da še nismo dovolj zanesljivi.

A hvala Bogu, ni več ljudi, ki bi take bajke verjeli.

To pa tudi zato ne, ker je ravno o nekih najbolj gorečih „domoljubnih“ denuncijantih znano, da stojijo v plačani službi inozemstva. Nič ni tako skrito, da ne bi postalo odkrito.

Kar se tiče naše mladine, smo v srečnem položaju, da nam ni treba dajati navodil in programov, po katerih naj bi mladina živela, ampak da lahko obenem tudi s ponosom pribijemo: Naša slovenska mladina je takšna, kakršno si želimo, in naše želje gredo samo za tem, da ostane, kakršna je! Zvesta Bogu, zvesta kralju, zvesta Jugoslaviji, zvesta Sloveniji! (Navdušeno dolgotrajno vzklikanje in pritrdjevanje.)

Velika je razlika med mladino, ki je naša, in med mladino, ki ni naša. Nočemo splošno sumničiti mladine, ki ni naša, ampak radovoljno predpostavljamo, da je idealna in dobromernna. Toda mi jo samo opozarjamo, da za njo stojijo starešine in tudi cele organizacije, katere so bodisi republikanske, bodisi destruktivne, bodisi celo komunistične. To dobro mladino v slabi družbi pozivamo, naj nam da roko v idealno patriotsko pobratimstvo, da se skupno borimo za mir človečanstva, za srečo naše domovine in za dobro našega kralja. (Vzklikanje kralju.) Naj se porinejo v stran vsi, ki nas ovirajo na tej poti!

Mislím, da ste me razumeli, vi, ki stojíte tukaj okoli nas, a

da nas je razumela tudi mladina, ki misli, da ni naša, a je vendarle po mišljenju in hotenju bolj naša. Da pa so in bodo ostale na akademskih in podeželskih tleh tudi bolj ali manj neznatne manjšine, ki so in bodo ostale vedno diametralno drugačne, kakor si jih želimo, to je samo dokaz, da živimo na zemlji, da živimo v sredini realnega življenja.

Povejmo danes enkrat tudi nekaj o Fincih. Vse v srcu občuduje Fincel Bodimo odkriti: tudi pri nas v Jugoslaviji. A nihče nima korajže, to tudi v javnosti povedati. Celotno listov je malo, ki bi si upali to iskreno in odkrito reči. Nepogumni, slabotni ljudje imajo navado, da upajo govoriti samo o tem, kar najde splošno odobravanje. Danes pa je naša družba v Jugoslaviji že tako okužena, da jasno, zdravo socialno stališče ne najde več splošnega odobravanja.

Mi pa, ki smo ali mladi po letih, ali mladi po zdravem mišljenju, se niti najmanj ne obotavljamo javno povedati in pogumno naglasiti: Neizprosno borbo proti vsem prevratnim programom! Mi smo za napredek in razvoj socialnih zakonov, a nismo za tlačanstvo, suženjstvo in robstvo. (Navdušeno ploskanje)

Da nam nihče ne bo očital, da se tudi mi izogibamo javnosti, zato povem kratko in glasno: boj povsod in vselej proti največji sramoti naše dobe, proti komunizmu! (Tako je! Dolgotrajna aplavz.)

Zato tudi sočustvujemo in simpatiziramo s Fincel! Toda simpatije niso dovolj!

Da mi Jugoslavlani ne gremo aktivno pomagati Fincem, je naravno in razumljivo, kajti mi smo nevtralni, ker nočemo in moramo ostati nevtralni, ker nočemo zabresti v vojno.

Toda v naši državi je, pravijo, mnogo komunistov. To niso Jugoslavlani, to so internacionalci! Kje se skrivajo sedaj ti junaki? Ne silimo jih med Fince, a naj gredo vsaj tja, kamor spadajo! (Odobravanje.) Zakaj ne formirajo čet, bataljonov in polkov, da bi šli na pomoč svojim somišljenikom in bratcem v Rusiji,

Francoski pisatelj o Jugoslaviji

Francoski akademik George Duhamel je objavil v pariškem dnevniku „Figaro“ članek pod naslovom „Prisrčnost prijateljstva“, v katerem podaja svoje vtise z obiska v Jugoslaviji. Duhamel pravi, da je Jugoslavija sestavljena od Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so različnih ver, pravoslavci, katoliki, muslimani, toda vsi so Jugoslavlani. Pri vseh teh vejah jugoslovanskega plemena pa je enaka ljubezen do države, zlasti ljubezen do zemlje pri kmetih. Oni so prav tako navdušeni častilci stvaritev duha, umetnosti in kulture, s čimer se ustvarja njihovo duhovno edinstvo.

katerih sedanji voditelji naš slovenski rod tako nepopisno sramote s svojim stratežičnim neznanjem, s svojo vojno-tehnično nesposobnostjo.

Morda je odgovor na to, da jim je padlo srce v hlače, odkar so bili v Španiji tako tepeni. Potrebno je bilo, da se našim rdečim širokoustnežem to pove enkrat neustrašeno v brk.

O marsičem bi se še moralo govoriti, a se ne govori. Celotno Pen klubi molčijo o stvarih, o katerih bi lahko govorili in bi morali govoriti; molčijo, ne vemo, ali iz velikega strahu, ali pa iz prevelikih ozirov na svoje komunistične člane, katerim ne marajo motiti njihovih velepolitičnih krogov.

Kaj pa mislimo o vojni? Tolikokrat je bilo povedano, da upamo, da mi ne pride mo v vojno.

A nikdar ni to prevečkrat povedano. Ljudje zopet radi to na novo slišimo. Kakor nam je nekaj bilo ljubo, kadar smo kot mali fantje hodili z očetom v temi po gozdu in nam je moral vsak hip potrditi, da ni nobenega strahu blizu.

Še nekaj je, kar moramo povedati.

V Belgradu in po vsej državi se zbirajo ljudje, bodisi v trdne, bodisi v ohlapne organizacije, ki so sicer ne po imenu, toda po mišljenju republikanske in levičarske. Večinoma stoje pod diskretnim vodstvom svobodnega zidarstva, ki je nasproti komunistom in republikancem skrajno popustljiv, če jih celo aktivno ne podpira.

Kdor je dobrega mišljenja, kdor hoče varovati našo narodno dinastijo, kdor hoče ohraniti pridobitve naše narodne in krščanske civilizacije, kdor hoče socialno evolucijo, a ne tiranstva, naj gre z nami na stražo za naše ideale. Podajmo si roke in korakajmo!

Bojim se, da so naši nasprotniki bolj nevarni, kakor mislimo. Vse Kerenjskijeve figure so že na vidiku, treba je samo, da se pokáže še Kerenjski in odvede domovino v propast.

Mi, ki imamo jasne ideale, a se ne damo voditi od temnih sil, pripravimo se na vse borbe! Na dan, na plan kdor hoče svobodno domovino!

Naš Viipuri ne sme biti osvojen! (Dolgotrajno navdušeno ploskanje in vzklikanje.)

Važni dogodki zadnjega tedna

V Ljubljani je bil večer hrvaških pisateljev 8. marca. Vdeležil se ga je slovenski narodni voditelj Dr. Korošec, ban Dr. Natlačen z gospov, ljubljanski župan Dr. Adlešič in drugi odličniki. Hrvaški književniki so pod vodstvom Dr. Ilija Jakovljevič-a, glavnega urednika „Hrvaškega dnevnika“ recitali (čitali) pesmi in druge svoje proizvode. — Ta dogodek je izredno važen za sodelovanje Slovencev in Hrvatov.

Ribbentrop, nemški zunanji minister je obiskal Rlm in tam razložil stališče in namene nemške vlade Mussoliniju. Pravijo, da se pripravlja pogodba med Nemčijo, Italijo in Sovjetsko Rusijo. — Nekateri razlagajo, da je prihod nemškega zunanjega ministra nekaj protitež obisku odposlanca ameriške vlade Wellesa in da tako ima zelo velik pomen. — Ribbentrop je bil tudi sprejet pri papežu ter pri italijanskem cesarju in kralju. — Nemški zunanji minister je zastopnikom našega tiska, ki so potovali po Nemčiji kot gostje Zveze nemških gospodarstvenikov, izjavil: Ker so se s priključitvijo Avstrije in z ustanovitvijo češko-moravskega protektorata zaključila vsa vprašanja razširitve nemškega rajha proti jugovzhodu, zato je Jugoslavija lahko mirna v vseh ozirih in se lahko posveti samo izmenjavi svojih gospodarskih proizvodov s svojimi sosedi.

Pogajanja za mir se vršijo med Finsko in Sovjetsko Rusijo. Za to je delala predvsem švedska vlada. Finsko zastopstvo je prišlo v Moskvo in bivši predsednik finske republike Svienhed je prišel v Berlin. Turška vlada je obveščena o pogajanjih. — Iz vsega tega lahko sklepamo, da se pripravljajo veliki dogodki v svetovni politiki.

Plača katoliške duhovščine je zvišana: aktivnim za 40%, upokojenim ter doslužnim za 75%. To se pravi, da sedaj duhovnik v dušnem pastirstvu dobi 135 Din 80 par več na mesec, kakor dosedaj, upokojen duhovnik pa dobi 254 Din 62 par poviška.

Križevci na Hrvaškem. Poleg graščaka Kiebach je tudi škof katoliški škof dr. Njaradi v imenu škofije vložil tožbo proti 146 kmetom, ki so se s silo polastili 185 oralov travnikov, jih razdelili med seboj, zakoličili in ogradili. Škof je najprej mirnim hotel spor poravnati, pa se mu ni posrečilo.

Voditelj naših Nemcev je bil v Nemčiji.

V Beogradu so prijeli ponarejevalce potnih listov.

V Slavonskem Brodu sta bila kaznovana z globu po 500 din Dragotin Dekleva, načelnik sokolskega društva in Ivka Kike-rec, načelnica istega društva, radi razširjenja lažnivih poročil o Hrvatski.

V Zagrebu je umrl urugvajski poslanik Ediser Ricardo de Gomes.

Silen odmev je imel po celi državi govor dr. Korošca, ki ga tudi mi v celoti objavljamo.

Nedela cvetna.

Kda so se približali Jeruzalemi i prišli do Betfage kre Olske gore, je poslal Jezus dva vučenika pa njima naročilo: „Idita vu ves, štera je pred vama, i taki najdeti oslico privezano i žerbe pri njej. Odvežita jivi i pripelajta k meni. I če bi vaj što kaj pitao, pravita: „Gospod jivi potrebuje;“ i taki jivi bo pusto.“ To pa se je zgodilo, da se je spunilo, ka je bilo napovedano po proroki, ki pravi:

„Povejte hčeri Sionskoj: Glej, tvoj krao prihaja k tebi, krotek i sedeč na oslici, žerbeti vprežne oslice“. Vučenika sta šla i včnila, ka njima je Jezus naročilo. Pripelala sta oslico i žerbe i položili so na njevi svoja oblaci i je seo na njo. Velika vnožina je prestirala svoje plašče na pot, drugi so pa sekali vejke z drevja i je metali na pot. Vnožina pa, ki je šla pred njim i za njim, je kričala: Hosanna sini Davidovom! Blagosloven ki prihaja v imeni Gospodovom! (Mataj 21, 1—9)

Nastopajo sveti dnevi, najbole sveti v celom leti. Stopamo v velki teden, v teden ponižanja, trpljenja, krvi i smrti našega dragoga Odrašenika. Stopamo v teden njegove neizmerne ljubezni do nas, v teden našega odrešenja. Zato spremljamo z globokim čuvstvom vse cerkvene obrede, s šterimi nam sv. Cerkev predstavlja te velke skrivnosti.

Te skrivnosti našega odkupljenja se začinjajo razvijati dnes na spomin slovesnoga vohoda našega Gospoda v Jeruzalem šest dni pred smrtjov. Ar ga je te narod čakao s palmami, oljčnimi vejicami i s cvetjem, zato se ova denešnja nedela zove Cvetna nedela ali Nedela palm. Ti so tri posebnosti, s šterimi se ta nedela od drugih razlikuje: 1. slovesni blagoslov palm; 2. proščanja okoli cerkvi; 3. spevanje Muke Jezusove.

Palma v cerkvenom (liturgijskom) jeziki pomeni zmago ali nagrado, oljčna vejica pa mir. Izraelci so nosili palme i oljčne vejice na raznih svečanostih ali gda je prihajao kakši knez ali zmagooslavni vojskovodja. Pred noge tem slavnim možem so prostirali palmove i oljčne vejke. Tak so včnoli tudi, gda je Jezus prihajao v Jeruzalem. S tem so njemu izkazali kraljevsko čast.

V skrivnostnom pomeni, kak to razlaga sv. Cerkev v ednoj dnešnji molitvi: palmove vejčice pomenijo „zmagooslavje nad vladarom smrti a oljčne vejčice na nekši način naznanjajo, da je prišlo duhovno maziljenje“.

Po blagoslovi palm začne proščanja okoli cerkvi. Ona nas spomina na zmagooslavni Jezusov pohod po vulciji Jeruzalema, kak tudi nas spomina na vse druge istine, ki se v toj skrivnosti nahajajo.

Kristuš ide slovesno v Jeruzalem ravno malo pred svojov smrtjov, da s tem pokaže vsem, da je On večni Krao i Gospodar vseh. Sedi na somarici, da nas navči poniznosti i da se izpunil Zaharijina prorokba. Pri somarici je bio tudi njeni mladi oslek. Zakaj to? Somarica pomeni izraelski narod, mladi oslek pa vse poganske narode. Kristuš je prišeo na svet, da odkupi edne i druge pa da vsem poda novi spopunjeni evangelijski zakon.

Nazaj idoč s procesijov, prle kak duhovščina stopi v cerkev, se zaprejo cerkvena vrata. Pevci se razdelijo, edni idejo notri, drugi ostanejo vni. Gda se dokonča hvalospev te dijakon vdari trikrat na dver, štera se odpro.

Tudi te obred je pun skrivnostnoga pomena. Jasno nam kaže, kak so pred Kristušovim prihodom na svet, bila nebeska vrata zaprta i kak jih je On po svetom Križi znova odpro.

Okrožnica papeža Pija XII.

„Summi Pontificatus“.

Sveto pismo takoj na prvi strani veličastno preprosto pripoveduje, kako je Bog kot krojno svojega stvarstva ustvaril človeka po svoji podobi in sličnosti (prim. 1 Moz 1, 26—27); in isto sv. pismo nas uči, da ga je obdaril z nadnaravnimi darovi in pravicami in ga namenil za neskončno in večno srečo. Dalje nam pripoveduje, kako so iz prve združitve med možem in ženo izšli vsi ostali, kako so se namnožili v rodove in razpršili po raznih delih zemlje, kar nam pripoveduje z nedosegljivo nazornostjo in zgovornostjo. In tudi še, ko so se oddaljili od svojega Stvarnika, jih Bog ni nehal smatrati za svoje otroke, ki naj bi po njegovem usmiljenem sklepu spet bili nekoč z njim združeni v prijateljski zvezi (prim 1 Moz 12, 3).

In apostol narodov je postal glasnik te resnice, ki vse človeštvo druži v eno veliko družino, ko je Grkom oznanjal, da je Bog „ustvaril iz enega vsa človeška plemena, da prebivajo po vsej zemlji, in je odmeril in določil njih bivanju čase in meje, da bi iskali Boga“ (Apd 17, 26).

Veličasten prizor, v katerem gledamo človeški rod v skupnosti skupnega izvora iz Boga: „en Bog in Oče vseh, ki je nad vsemi in po vseh in v vseh“ (Ef 4, 6); v skupnosti narave, ki je v vseh enako iz telesa in neumrljive, duhovne duše; v skupnosti končnega namena in smotra na tej zemlji; v skupnosti bivaličca, ki je zemlja, katere bogastev se morejo po naravnem pravu posluževati vsi, da si morejo ohraniti in razvijati življenje; v skupnosti nadnaravnega namena, ki je Bog sam, h kateremu morajo vsi težiti; v skupnosti sredstev, s

katerimi morejo ta namen doseči.

In isti apostol nam stavi pred oči skupnost človeškega rodu v razmerju do Sina božjega, v katerem „je bilo ustvarjeno vse“ (Kol 1, 16); v skupnosti odkupnine za vse po Kristusu, ki je po svojem svetem in najhujšem trpljenju vzpostavil prvotno, pretrgano prijateljsko zvezo z Bogom in tako postal srednik med Bogom in ljudmi: „Zakaj en Bog je, eden tudi srednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus“ (1 Tim 2, 5).

In da bi bila ta prijateljska zveza med človeštvom in Bogom čimbolj tesna in močna, je isti božji Srednik miru in odrešenja v molku zadnje večerje, preden je dokončal najvišjo daritev, izpregovoril besedo, ki je veličastno odmeva skozi vsa stoletja in sredi tepega in sovraštva polnega sveta budi izredna dela ljubezni: To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil“ (Jan 15, 12).

Na teh nadnaravnih resnicah slone globoki temelji in najmočnejše vezi skupnosti, ki jih je utrdila ljubezen Boga in božjega Odrašenika, od katerega smo vsi prejeli zveličanje: „da se zida telo Kristusovo, dokler vsi ne dospemo do edinosti vere in spoznanja božjega Sina, do popolnega moža, do mere polne starosti Kristusove“ (Ef 4, 12-13).

V luči te pravne in dejanske skupnosti vsega človeštva posamezniki niso zloženi in se ne dotikajo drug drugega kot zrna peska, ampak so nujno združeni med seboj v živih in skladnih odnosih, ki so v izpremenljivosti časov kaj mnogoteri, pa vedno v skladu s končnim naravnim in nadnaravnim smotrom.

(Dalje).

Ljubljanski katehet in prekmurški dijaki

Že v zadnji številki smo poročali, da je v Ljubljani umrl znan gimnazijski katehet dr. Josip Jerše. Nas mora zanimati, kako je ta profesor sodil o naših dijakih. Zapisal je to v svoji knjigi za mesec majnik 1939 „Luč iz Nazareta“ (Šmarnice, str. 124):

„Šmarničar je svoj čas v Ljubljani poučeval verouk v osmem gimnazijskem razredu. Tisto leto je bilo v tem razredu sedem dijakov Prekmurcev, ki so iz M. Sobote prišli v Ljubljano dovršit gimnazijo. Tako so bili dobri ti prekmurški fantje, tako resni, tako značajni in stremiči... polni drobnega duha... vsi kongreganisti! Kar razlikovali so se od mnogih drugih dijakov, iz katerih je velj posvetni duh. Ta razlika je vzbudila šmarničarjevo pozornost... Odkod imajo ti fantje tako dobrega duha — Bilo je nekega dne opoldne, ko so drugi dijaki po pouku že vsi zapustili razred in je ostal v razredu še šmarničar pa eden od Prekmurcev. Pa reče šmarničar Prekmurcu: „Vas Prekmurce imam zelo rad; kar zdite se mi drugačni, kakor mnogi drugi, dobrega duha ste; prav posebno pa mi je všeč, ker ste vsi Marijini sinovi-kongreganisti... Odkod pa imate vi Prekmurci vse to?“ In mladi osmošolec je odgovoril: „O, gospod, mi Prekmurci imamo pobožne matere...“ In šmarničar je sedaj vse razumel... Ti fantje so imeli pobožne matere... Da, da, sedaj je vse jasno. — Trije od tistih osmošolcev so danes mašniki Gospodovi in oznanjujejo ta majnik Marijino slavo! — Krščanski starši, krščanske matere, ali ste ve razumele? — — — Ti fantje so imeli pobožne matere! Da, da, pobožne matere — — — hčerke Matere sv. Družine...“

Torej boste razumeli, da je bivši učence tega kateheta zapisal:

„Kdo bi pozabil Vaš poziv, gospod katehet, ki nas je klical vsakokrat k Mariji. „Fantje, na okope!“ to je bil klic iz nebes, ki nam ga šepetajo še danes Vaša onemela usta. Pod Marijino zastavo ste izročili 18. nadebudnih fantov iz dalnje Slovenske Krajine, ki so se zatekli pod Vaše varstvo. Pri Vas, gospod katehet, smo iskali tolažbe in utehe, ko nas je domača revna gruda poslala v belo Ljubljano, da dokončano svoje študije. Bili ste nam oče v tujini in Vaše srce je gorelo v ljubezni do nas revnih prekmurški študentov. Vašo vne-mo za nas nebojlene sinove, da ste nas ohranilo zveste Mariji, Vašemu najsvetejšemu idelu.“

Da se imamo tudi mnogo Vam zahvaliti, da nas je od 18 bivših učencev sedaj 9 duhovnikov.

Za ves ta Vaš trud, ki ste ga imeli z nami, Vam obljubljam

Razgled po katoličanskem sveti.

Francija. Francoski duhovniki-vojaki, ki jih je okoli 100, so se sestali v Strassburgi, da bi s primernimi govori in razglablanjem utrdili duhovno edinstvo in bratstvo. Škof Mons. Ruch je v njihovem imeni poslal sv. Oči brzoglavni pozdrav, v šterem se njemu zahvaljuje za vso skrb, ki jo ma za duhovnike, ki se kak vojaki nahajajo na bojišči. — Anamitski dominikanec Teofan Buu Duong je bio posvečeni v duhovnika. Buu Duong je iz roda anamitskoga krala Ming-Manha, ki je dao vmoriti več sto vernikov, 4 škofo i 9 duhovnikov. Mladi duhovnik je bio posvečeni v rojstnom kraju velikoga apostola Indokine, mučenca Teofana Venarda.

MISIJSKA POROČILA

Cisterna, 20. XII. 1939

Dragi, nepozabni g. Radohal!

Večkrat po posvečenju sem bil že na tem, da Vam pišem, pa je vedno prišla vmes kakšna zapreka ter sem moral odlašati. Toda Vaše tako ljubeznivo, tako prisrčno pismo, ki sem ga ravno prejel, mi je vsililo pero v roko in tako Vam končno pišem.

Predvsem se Vam najtopleje zahvalim za obe čestitki. O, daj Bog, da bi res mogel rešiti mnogo duš. To milost sem tudi prosil na dan posvečenja, „da bi se Jezus, ki se poslužuje ne-vrednih in malenkostnih sredstev, da naredi velike stvari, poslužil v ta namen tudi mene“.

Druga Vaša čestitka in želja pa ne vem, če se bo dala kaj kmalu uresničiti. Imel sem upanje, skoro gotovost, da bi se videli 1941. leta. Pa ne vem, če bo vojna to dopustila. Eno pa je gotovo: ko bo ljubi Bog hotel, da se vrnem, Vas res hočem imeti ob strani, Vas, ki ste mi drugi oče, ljubljani kot prvi... Vas, ki ste omogočili uresničenje mojih mladostnih sanj in srčnih želja. Zagotovim Vas, da sem med posvečenjem jokal, sam nisem vedel zakaj, pa vendar solz nisem mogel zadrževati posebno, ko sem mislil na drage starše in na Vas, dragi gospod. „Oh, ko bi bili tukaj!“... sem si mislil. „Kakšno veselje bi bilo zanje, pa tudi moje, koliko večje bi bilo!“ Bog je hotel drugače. Žrtev ni lahka, pa sem jo daroval v namen, da bi nas v zameno tembolj vse blagoslovil ter nam končno podaril veselejše svide-nje v presrečni domovini kjer ni solza ne več hrepenenj.

Posvečeni smo bili 26. novembra: 16 novomašnikov in 12 subdiakonov (med njimi Francek Šnurer). Horvat in Sočak sta dobila tonzuro. Zakaj po Božiču se jaz vrnem v Punta Arenas (Magaljanec) kjer me čaka težavno delo posebno med našimi Jugoslov. izseljenci, skoro vsi Dalmatinski Hrvati. Od tam Vam upam še mnogo pisati. Za sedaj pa sprejmite moje najprisrčnejše pozdrave z novomašniškim blagoslovom.

Vdan Martin Maroša, duhovnik.

Tokyo, 6. I. 1940.

Dragi stariši!

Zdaj Vam že lejko zagvisno napišem, da bom posvečeni 16. marca, to je v soboto pred cvetnov nedelov. To bo najlepši den za mene v vsem življenji i tudi more biti za Vas.

Zdaj bomo meli šče do meseca marca šolo, prve dni bomo meli te zadnje izpite, okoli devetoga marca pa bomo začnoli duhovne vaje. Vsej de nas posvečeni deset: pet japoncev, tri italijani, eden nizozemec i jes. Letos najbrž ne bo posvečevalo japonski pušpek, liki apoštolski delegat sv. Stolice. Vse se bo obsluževalo v velkom tokijskom semenišči. Nas pet salezijancev de melo prve svete meše po naših zavodaj i misljonaj. Vej se zdaj že začnejo pripravlati.

Po mešniškom posvečenju ne vem, či duže ostanem tu v Tokiji ali bom pa šou kama Inan na misijonsko delo. Jas bi raj šou v kakši misijon, tam bi ležej delao za reševanje poganskih duš.

Eti inači nega nikaj novoga. Vojna se vleče tak naprej, po novinaj štemo, da se potopi vnogo ladij, ar so vse povsedi v morji nalečene mine.

Te dni sam dobo tudi z Rakovnika od salezijancev lepo podporo. Tudi od katoliških misijonov sam dobo pismo, da so mi poslali razne novomešne dare, da pa zdaj dugo hodijo okoli i niti ne vem, či v redi pridejo.

Letos mamo tudi precj lepo zimo. Na božič smo meli takše vreme kak bi bilo na sprotoletje.

Zdaj se Vam pa šče ednok lepo priporočam v molitev, da se na den mojega mešniškoga posvečenja dobro pripravim.

Iz srca Vas pozdravlja Vaš ljubleni sin Antolin Gusti,

Pripls. V zadnjem hipi smo zvedeli, da g. Antolin to cvetno nedeljo daruje novo sveto mašo. Mi mu k temu od srca čestitamo in prosimo Boga, naj ga kar najobilneje blagoslovi v težkem misijonskem delu. Uredništvo.

sinovi Slovenske Krajine, da ne bomo nehali prositi Vsemogočnega za blagor Vaše duše, a Vi, g. katehet prositi Brezmadežno, naj bomo tudi mi goreči častilci Nje, ki sti ji posvetili toliko majniških govorov, iz katerih naj navedem, da je ljubezen Vaša do nas Prekmurcev pristna in resnična.“

1914—1918. Na vsakih 1000 katoličanskih vojakov pride en kat. vojaški duhovnik. Vsaki ma prenosni oltar i lahko vsaki den služi sv. mešo za svoje vernike-vojake. Što mora biti vojaški duhovnik, to je v Angliji že davno urejeno. Največ so to duhovniki, ki se v mirnom vremeni bavijo z vzgojov mladine v jezuitskih i benediktinskih zavodih. Zdaj, kda je v Angliji uvedena splošna vojaška služba, so morali vzeti tudi dosta takših duhovnikov, ki neso bili za to določeni. Nad vsemi temi duhovniki je vojni ordinarij Mons. James Dey, naslovni škof sebastopolski.

Rusija. Nečakinja E. Jaroslavskoga, predsednika Zveze borbenih brezbožnikov, Tatjana Jaroslavskaja, je obiskovala neko cerkev i se zanimala za delovanje neke pravoslavne občine. Njena rodbina je poslala na GPU prošnjo, naj se njej vzeme pravica, da bi v bodoče nosila družinsko ime, Jaroslavski pa njej je zagrozo, da jo bo izključo iz stranke i iz zveze borbenih brezbožnikov.

Ka novoga v politiki.

VOJNA

Izgleda, da bo pomladansko vreme olajšalo položaj, ker se tedaj začne na Finskem gosti megleni dnevi, ki bodo najbrž popolnoma ustavili delovanje letalstva in topništva. Najbrž je tudi to eden izmed vzrokov, da so se začela pogajanja za mir. Ako do mira ne bo prišlo, potem bodo sovjeti premagali Fince do 1. maja; tako je vsaj napovedalo rdeče poveljstvo. Zanimivo je, da se na finski strani bori več finskih častnikov, ki so služili v slavni francoski tujski legiji in se zato odlikujejo po svoji sposobnosti in drznosti. — Slavni maršal Mannerheim, vodja Fincev, star 72 let, je zbolel.

Pogajanja za mir so se začela predvsem na pobudo švedske vlade. Finsko zastopstvo je že v Moskvi, bivši predsednik finske republike pa v Berlinu. Izgleda pa, da so sovjetski predlogi nesprijemljivi. — Po zadnjih vesteh računa Sovjetska Rusija na vojno z Anglijo in Francijo, zato hoče s Finsko skleniti mir. Maršal Vorošilov je odredil splošno mobilizacijo v vsej severni Rusiji; ukaz se nanaša na vse moške pod 35 let starosti. Seveda so obenem na vrsti obsežne aretacije.

Na zahodnem bojišču se ni zgodilo nič posebnega. Največji dogodek ni bil na bojišču samem, ampak malo dalje: angleške vojne ladje so namreč ustavile vse italijanske parnike, ki so vozili nemški premog v Italijo in to iz nemškega pristanišča Rotterdam. Vse parnike so odvedli na pregled, v Italiji so se pa začele protiangleške demonstracije: v Florenci so dijaki pred angleškim konzulatom vzklikali proti Angliji. Italijanska vlada namreč pravi, da njihove ladje zato niso zapustile pred 1. marcem nemške luke, ker je bilo slabo vreme. Zakaj je pa Anglija sploh nastopila v tej zadevi, saj si gotovo ne želi nakopati Italije kot sovražnika. Zadnji čas so se vršila pogajanja med Italijo in Anglijo v ta namen, naj Italija več ne bi kupovala premoga v Nemčiji, ampak v Angliji, pač zato, da bi Anglija na ta način zopet slabila nemško gospodarstvo in odpornost. Ali angleški premog je dražji, slabši in v zameno je Anglija zahtevala italijanske industrijske proizvode. — Cela zadeva bi se morda zelo slabo končala, če se vladi ne bi zadnji hip pobotali tako, da je Anglija spustila vseh 13 zastavljenih italijanskih parnikov s premogom vred, da smejo svobodno kreniti v domovino, ker Angleži zdaj verjamejo, da ti parniki zato niso mogli pravočasno oditi iz nemške luke, ker je pač bilo slabo vreme. Italija pa je že dala nalog, da se morajo vse njene ladje, tudi ostale vrniti, ker odzadaj več ne bodo po morskem potu vozili premoga iz Nemčije.

Ta italijansko angleški spor se je poravnal tik pred prihodom nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa v Rim, o katerem poročamo na prvi strani.

Ameriški odposlanec Welles je tačas bil že tudi v Parizu in Londonu, povsod bil slovesno sprejet, povsod pazno poslušal, a dosti izjav ni hotel dati. V Ameriko se bo vrnil preko Rima.

Kakor iz vsega lahko sklepamo, Italija v sedanjem položaju igra veliko vlogo. Tudi se Italija tačas z ogromnimi deli pripravlja na razstavo l. 1942. v Rimu samem. V ta namen že delajo noč in dan, Mussolini sam prihaja 3 krat na teden na stavbišče ogledovat. Za svetovne razstave so drugod po svetu gradili tako, da so potem vse porušili, v Rimu pa gradijo tako, da bodo potem vse kot samo-

stojni del priključili Rimu, torej ne bodo nič podirali. Izravnali bodo ogromna ozemlja, nasadili cele nasade: nad 23.000 dreves in okrasnega grmičja že cvete. Ceste bodo dolge nad 30 km, kanali in vodovodi pa še daljši, 19 km dolga podzemeljska železnica bo vodila na razstavni prostor. Vse je že pripravljeno za namestitve radijskih postaj in televizijskih (gledanje iz daljave) prenosov; izkopana so umetna jezera, pripravljene slapovi in vodometi. Ogromno gledališče z 6000 sedeži bo imelo najbolj moderni oder. — Pri delih je zaposlenih dnevno nad 15.000 delavcev. — Za udeležbo se je dozdej prijavilo že 26 držav.

Skroz Italijo se zdaj usmerja skoraj ves tranzitni promet (tudi naši delavci potujejo sedaj v Francijo le skoz Italijo), skoraj vse blago prevažajo italijanske železnice in parniki. Zunanja tr-

govina skoz Italijo se je tako razmahnila, da je Mussolini sklenil ustanoviti posebno državno podjetništvo za zunanjo trgovino. — Kljub vsemu temu pa Italija izjavlja, da „s puško ob nogi“ čaka, če bo treba nastopiti.

Da tudi Amerika sedaj igra izredno važno, še večjo vlogo morda kot Italija, seveda ni treba posebej povdarjati. O tem že zgovorno priča ameriški odposlanec Welles. — Roosevelt je poslal Byrdu pismo, da ne bo sprejel nobene zahteve drugih držav glede suverenosti ozemlja v Antarktiku, to se pravi, da južni tečaj postane končno veljavno ameriški. Tudi Amerika ogromno zasluzi radi velikih naročil iz Evrope, vendar Američani odločno izjavljajo, da jim ni za dobiček, ampak za čimprejšnji mir. Dobro se namreč zavedajo, da bo z daljšo vojno, pa naj zmaga ta ali ona stran, tem bolj uničeno svetovno gospodarstvo.

Glasi iz Slov. Krajine.

Bogojina. Vmril je v torek 12. marca ob pol 3 vuri jutraj bivši dijak, tretješolec soboške gimnazije, *Camplin Franc*. Pokojni je zbolel na jetiki v jeseni 1. 1935. Zdravil se je v Soboti in na Golniku. Bolezen je zelo vdano prenašal, kljub velikim bolečinam, saj ga je zadnja leta bila že sama kost in koža. Pogreb je bil v sredo 13. marca popoldne ob številni udeležbi. Užaloščeni družini, posebno pokojnikovu bratu Ivanu, lendavskemu kaplanu, naše sožalje, pokojnega dijaka posebno njegovim sošolcem priporočamo v molitev. Naj si odpočije od velikega trpljenja in večna svetlost naj mu sveti.

D. Lendava. Na praznik sv. Jožefa 19. marca popoldne pri večernicah bomo blagoslovili Marijino zastavo za Slovensko Marijino družbo. Zastava bo stala okrog 4500 Din in je delo priznane vezilje Avguste Hufnagla iz Ljubljane, ki nam je že v jeseni naredila prapor za Marijin vrtec. Slovenska Marijina družba se svojim dobrotnikom za njihov požrtvovalni dar prav iskreno zahvaljuje in obljublja, da bo vedno prosila Brezmadežno, da milostno poplača vsem skritim dobrotnikom. Pridite na Jožefovo, da počastimo Marijo in poprosimo, da nas obvaruje pretečih nezdov. — Na veliki petek pri božjem grobu ima Marijina družba molitveno uro za svoje dobrotnike. — Voditelj.

Na podporo Novin je poslal Msgr. Lovrec Andrej, župnik v Ljutomeri, 10 din. Bog povrn!

Razpis organistovske službe v Markovci. Cerkveni odbor župnije Markovci razpisuje službo organista, ki za svojo službo prejema plačo po dogovoru. Podrobne informacije so vsakšemu interesentu na razpolago v župnijskom uradi Markovci, p. Šalovci. Služba se odda dne 25. marca t. l. pri seji cerkvenega odbora, ki bo v župnišči po sv. meši, ob 11. vuri.

Praktični tečaji o obrezovanju sadnega drevja se bodo vršili: v petek dne 15. marca t. l. v Gaberju; sestanek ob 1. uri v koloniji Gaberju pri hiši št. 107. Heric Jožef. V soboto dne 16. marca t. l. v Lendavskih gorah; sestanek v soboto ob 2. uri pri ljudski šoli v Lendavi. Tečaji se vršijo le v slučaju ugodnega vremena. V slučaju slabega vremena se tečaji vršijo kasneje. Čas tečajev bi se javil naknadno. Sadjarji udeležite se teh poučnih in koristnih tečajev.

Cankova. Diplomirao je na pravnoj fakulteti univerze v Ljubljani naš domačin g. Jože Derkač. Čestitamo.

Črensovci. V četrtek, 7. marca je odšel od nas kaplan, č. g. Rous Matija. Eno leto in pol je bil med nami, pa si je pridobil srca vseh faranov. Vsi, posebno pa mladina ga je vzljubila. Bil je predsednik Prosvetnega društva in mnogo delal tudi pri Fantovskem odseku. V sredo zvečer mu je Prosvetno društvo priredilo v mali dvorani Našega doma poslovilni večer, katerega so se med drugimi udeležili tudi g. župnik, predsednik občine in okrog 100 članov in članic. V imenu Prosv. društva se mu je zahvalil za delo in trud podpredsednik g. Žerdin Kazimir, a v imenu Fantovskega odseka pa predsednik Stanko Ivan. Gospodu kaplanu želimo na novem službenem mestu mnogo božjega blagoslova. — Prosvetno društvo bo imelo v nedeljo, dne 17. marca, po križni poti, v mali dvorani našega doma sestanek. Vsi člani in članice Prosv. društva, Fant. odseka in dekljskega krožka se vabijo, da se sestanka udeležijo. — Kdor ima naprodaj suhe hrastove hlode, debele, naj to javi v navedbov cene pri Agrarnoj zadrugi v Črensovcih.

Kmečka zveza Beltinci bo imela svoj redni mesečni članski sestanek, v nedeljo, dne 17. marca t. l. ob 9. uri na občini v Beltincih. Na sestanku bo predaval sreski kmetijski referent iz Lendave. Vsi člani in ostali kmetovalci so vabljeni na ta sestanek.

Srečne i vesele vüzemske svetke žele vsem svojim prijatelom Bukovec Franc iz Kobilja, zdaj v Franciji.

Sotina. V gošči smo našli zmurnjeno 79 letno občinsko siroto Trezo Krenos, roj. Rogan. Bila je malo zmešana, pa je v samih nogavicah odšla z domi. Zakopana je na ev. pokopališči.

Sobota v bolnici se vrači 7 betežnikov, ki so zgrabili novo bolezen meningitis. — 17 letna Etelka, služkečka dekla pri klepari Dittrich, je spadnola s strehe, kde je odstranjevala led. Potrla si je hrbtenico i levo roko.

Žalostno je mrla na tiho nedelo v Lendavi 76 letna Žohar Ana, Starica je več let skoro nikaj ne vidla, itak je sama opravljala vsa hišna opravila. Mož, ki je vancar, je odšel k velkoi meši, ona pa je obed kuhala. Pri tom jo je morao zgrabit ogenj. Vidilo se je, kak je trgala gvant s sebe. Drugo je v hiši nikaj ne zgorelo. Den prle je sirota opravila vüzemsko sveto spoved i bila prečiščayana, zato se vüpamo, da njoj bude Bog smileni. Priporočamo jo v molitev.

Gaberje. Pri nas razsaja davica, že dvoje dece je na tom mrlu.

Trnje. Nesreča nikdar ne počiva. Tak je dosegnola tudi Žalik Vincija, ki se je pri deli tak nesrečno vsekeo v roko, da je morao iskati zdravniško pomoč.

D. Bistrica. Mura je po dugom časi znova prosta. Led je odšel in to s sevrom, navadno ide od juga dol. Ednomi mlini, ki ne bio pravočasno znošeni dol, je odtrgao kump in ga prevrgeo, da so mlinski kamni spadnoli v vodo.

Velika čast. Vatikanska tiskarna je natisnila v latinskem jeziku disertacijo, ki jo je napisal slovenski salezijanec naš domačin iz Beltincev *Šaruga Matija* za dosego doktorske časti v vzhodnih cerkvenih vedah na papeškem zavodu za vzhodne nauke v Rimu. V knjigi je obdelano vprašanje o pojmovanju, razvezi in namenu sv. zakona v srbski pravoslavni cerkvi (Matthias Šaruga S. S., De notione et dissolutione necnon de fine matrimonii in ecclesia orientali Serbica). Razprava je še posebej priporočljiva zaradi bogatega seznama uporabljenega slovstva. Dobi se v Mladinski založbi, Ljubljana, Stari trg 30 in stane 70 din.

Kobilje. Naš domačin g. Berden Pavel, ki je pred kratkim diplomiral na pravni fakulteti v Ljubljani, je 4. marca vstopil v jezuitski red. Mladega gospoda,

Pogled po državi.

Tudi naša država se udeleži velesojma, ki bo v Lyonu v Franciji od 13 do 31. apr. letos.

V Ljubljani je 10. marca banovinski odbor *Rdečega krleža* imel redni letni občni zbor. Kakor je razvidno iz poročil, je izvršil ogromna dela, ka je tem bolj važno v sedanjem času. — Akademski pevski zbor je za proslavo 20 letnice Univerze kralja Aleksandra I. 11. marca zvečer imel krasno uspeli koncert.

Zagreb. Preprečene so bile frankovske demonstracije, zaplenili so več letakov. — Izdelani je film od obiska Nj. V. kneza Pavla i kneginje Olge v Zagrebi. — V Zagrebu se ustanovi institut za finančno znanost, prvi v našoj državi. — Delavska zbornica je odprla delavsko šolo. — Za pomožnega škofa je imenovan dr. Josip Lach. Novi pomožni škof se je narodo 16. marca 1899. v Varaždinu, tu 6 let hodo v gimnazijo, dokončao jo pa v Zagrebi. Bogoslovje je začno v Zagrebi, dokončao pa v Rimi l. 1921. Doktorsko čast je dosegno na zagrebškoj univerzi l. 1925. Kaplan je bio v Krapinskih Toplicah i v Bosilje-

ki je že tako lepo delal na kulturnem polju, naj Bog blagoslovi v novem poklicu!

Gospodinje, pazno čitajte svoj „Kotiček“, kjer vam daje navodila gđc. Zalar Marija, ki je bila učiteljica pri neki plemiški oficirski rodbini pri Grazu, kjer je recepte sama preiskusila, da so res dobri. Omenjena gđc. je 8 let pisala recepte za „Ženski svet“, ki je radi tega dobil 16.000 naročnic.

Sneg smo zadnji teden znova dobili, čeprav smo se že veselili, da ga kmalu sploh več ne bomo imeli.

Duga ves. V torek 12. marca je vmrla mati Torhačova, štero je preminoč nedelo sin tak zbio, da so posledice bile smrtonosne.

Naši v Ameriki. V *Bethlehemu* je vmro po dugom betegi Düh Jožef, ki se je 1913. leta preselo iz Murske Sobote v Ameriko. Tu si je po ednom leti ustanovo svojo družino. Leta 1931. je odšel z družinov v staro domovino, štere ne mogeo pozabiti. Po par letaj pa so znova preselili v Ameriko. Beteg pokojnoga je žalostio vso družino. Kak je bio pokojni priljubljeni, je pokazao njegov spreved, šteroga se je vdeležilo dosta ljudi. Naj njemi bo smileno Srca Jezušovo, njegove ostale pa potolaži.

Pogled po državi. V Zagrebu, nato katehet na meščanskoj šoli v Zagrebi. Docent na bogoslovnoj fakulteti je postao l. 1929. Mnogo je pisao od Aristotelovoga modroslovja, dosta delao karitativno i socialno (za siromake). V družbi sv. Hieronima je bio 7 let blagajnik. — V Zagrebu je 16.000 zavednih Slovencev.

Pravoslavje. Vrnila sta se iz Sofije pravoslavna škofa Irenej in Nektarij, ki sta kot uradna predstavnika srbske pravoslavne cerkve imela v Sofiji razgovore s predstavnikii bolgarskega svetega sinoda za ureditev raznih vprašanj pravoslavne cerkve. Na sofijskem sestanku zastopnikov srbske in bolgarske pravoslavne cerkve se je govorilo tudi o vprašanju tiskanja cerkvenih knjig, ki so se poprej tiskale v Rusiji. V bodoče se bodo te knjige tiskale s skupnimi stroški in s skupnimi sredstvi za vse pravoslavne slovanske države. Na sofijskem sestanku so tudi določili, da bo letos v Dubrovniku pokrajinska konferenca vseh balkanskih pravoslavni cerkev za krepitev dela za mir in sporazum med balkanskimi narodi po cerkvi.

Ka se godi po sveti.

Ob 75 letnici *Sven Hedtna* so mnogi pisali, da je on prvi odkril skrivnosti Tibeta. Ali to je netočno. Skoraj 20 let pred Sven Hedinovim rojstvom l. 1845, sta namreč dva francoska meniha lazarista *Evariste Huc* in *Gabet* v spremstvu mongolskega stražnika prepotovala *Tibet*, Mongolijo in Kitajsko. Portugalski jezuit Antonio de Andrade pa je pred več ko 300 leti sploh prvi prišel v Tibet.

Romunija je dobila 3 nove torpedovke, kupljene v Angliji. Nemčija želi, naj Romunija zmanjša številčno stanje svoje vojske, da bo lahko pošiljala v Nemčijo več proizvodov. Anglija je v Romuniji kupila veliko lesa, Nemčija pa kupuje romunske petrolejske vrelce.

Anglija želi naj Amerika omeji izvoz v Nemčijo in ne-trialne države.

Švica. Mednarodni urad za vojne ujetnike v Ženevi dobiva na dan 5000 pisem.

Največja ladja na svetu „Queen Ellsabeth“ (85.000 ton) je

bila dograjena 26. febr.; odplula je v Newyork. Nad 500 redarjev in detektivov je moralo delati red v pristanišču. — V prvih 6 mescih so porabili za vojno 125 milijard dinarjev.

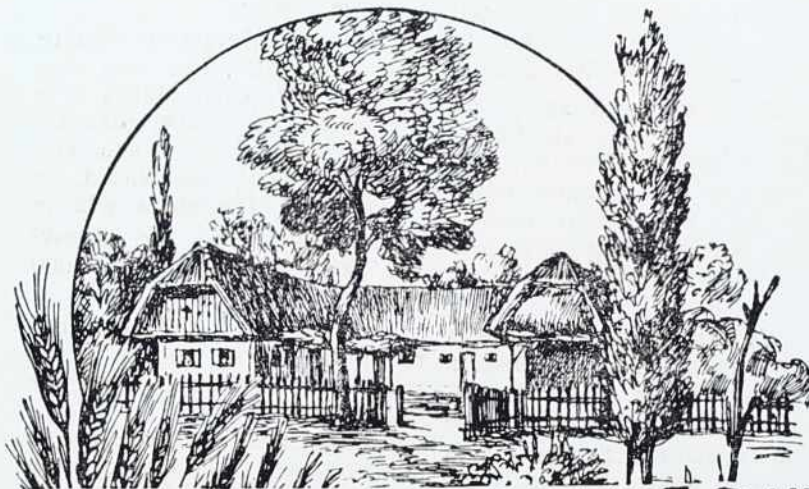
V 33 leti starosti je postala stara mati ga. John Oliva v Passaic v Sev. Ameriki. Njena 18 let stara omožena hči je na Valentinovo porodila zdravoga i močnoga sina. Detetova prababica pa je stara „že“ 53 leta.

Čile v premogovniku Savager je eksplodiral plin, mrtvih je okoli 300 rudarov.

Madžarska izjavlja, da hoče „močno Jugoslavijo“, z Romunijo jo še deli vprašanje Transilvanije, prijateljstvo z Italijo pa je temelj madžarske politike. Tako je izjavil zunanji minister grof Csaky.

V Kanadi izdelujejo bojne ladje, katerih notranja oprema je vsa iz aluminija, zato bude izredno lahko, jako hitre in okretne ter pripravne zlasti za preganjanje podmornic.

„HIZICKI DOMAČOJ“

Jakič Terezija, a Sept Meules. Hvalen boji Jezuš Kristuš. Prečastiti duhovni oča nas izseljen-cov, naznamim vam, da so mi Novine i Marijin list na veliko tolažbo tu v tujini. Dosegamao sam oba lista redno dobivala, vupam se, da bom tudi nadalje. Dobivam je samo par dni kesnej. Želim vam od dragoga Jezuša v etom novom leti najlepše zdravje i srečo, da bi nam izseljen-com mogli davati lepe navuke po naši krščanski listaj. Iz srca vas pozdravljam i ostanem z Bogom. Pozdravljam tudi celo markovsko faro i g. župnika, moje starše, brate, sestre i vso rodbino.

Horvat Jožef iz Bogojine, zdaj v Franciji, Le Barboux. Častiti gospod urednik! Hvalen Jezuš. Z veseljem srcom vas pozdravljam i vam naznamim, da redno vdabljam Novine i Marijin list. Kalendar sam tudi dobo. Višek poslani naročnine darujem na podporo Novin. Ešče ednok vas pozdravljam i ostanem z Bogom.

Julka Venta, Francija. Najprej vas prav iskreno pozdravljam v tem novem letu ter mi oprostite, prečastiti g. urednik, da sem se ne prej javila. Seveda tudi nas žaluje ta razburkani čas in tudi ta grozovita zima. Obenem se tudi prav iskreno zahvaljujem g. uredniku na rednem pošiljanju Novin in Marijinem Listu, ki mi prinesejo vsaki teden veselje. Dobivam je dva dni poznej kakor v prejšnjem času. Posebno me pa še razveseli evangelium, ki ga prav veselo prečitam, posebno v tem postnem času. K sv. maši nemoremo hoditi, po zimi zato, ker smo bili vedno zaposleni, zdaj so pa odšli naš g. župnik v vojsko. Tako je tudi ta cerkev brez duhovnika, ker je Francija vse mobilizirala. Zdaj je popolnoma

žalostno za nas, ki smo tako oddaljeni od ljube Slov. Krajine in od naše drage domovine. — Prečastiti g. župnik, Jožef Klekl, danes, ko sem se prebudila, en angel mi je prinesel lep spomin, da se približuje 19. marc, god našega g. župnika, sv. Jožefa, ki nam delijo širom sveta Mari-

Sezonci iz Nemčije, pozor!

Sezonci, ki ste bili leta 1939. na sezonskem delu v Nemčiji in ste prinesli nemške marke, se naprošate, da se do 29. marca t. l. oglasite pri Zvezi poljedelskih delavcev v Murski Soboti, kjer naznamite, koliko RM imate v papirju in koliko v srebru. Finančno ministrstvo nam namreč na našo prošnjo, da bi te RM zamenjali, sporoča s svojim dopisom dne 3. marca 1940. broj 10915, da naj podpisana Zveza poljedelskih delavcev v Murski Soboti vse RM in njih lastnike popiše. Po kakem tečaju se bodo RM zamenjavale, še ne vemo, ker nam finančno ministrstvo tega ni sporočilo. Vsekakor pa upamo, da pod ceno ne bo za-

menjano. Opozarjamo pa, da to velja le za sezonce, ki so bili v Nemčiji, za valutne prekupčevalce in špekulante pa ne!

Termin prijave je določen do 29. marca tega leta. Vsak sezonec naj prinese s seboj potni list radi kontrole.

Iz pisarne Zveze poljed. delavcev v M. Soboti.

Opomba. Tudi Rafaelova družba v Črensovcih je poslala v Beograd na ministrstvo tozadevno prošnjo s seznamom prijavljenih mark že v februarju, a prošnja še ni rešena. Zato naj bodo mirni tisti, ki so prijaviili marke v Črensovcih.

Zatirajmo kapar San José.

Kapar San José (izg džoze) ali kalifornijski kapar je nov, najnevarnejši škodljivec sadnega drevja. Napada vse vrste sadnega drevja in grmičevja ter, četudi redkeje, mnoge vrste okrasnega in gozdnega drevja ter grmičevja; najraje pa se naseli na jablanah in hruškah, za temi po vrsti na ribizu, na breskvah in češpljah. Z mladih vej, kjer se najprej pojavi, se širi na listje in plodove, na debelejšje veje in na deblo. Kapar San José je uš, ki živi pod kapico ali ščitkom. Ka-

pica odrasle samice je okrogla, s premerom pribl. 1 mm, sive barve, v sredini pa ima rumeno točko. Kapica samca je ovalne oblike, sicer pa podobna kapici samice. Kapice ličink so primerno manjše in temnejše barve. Če z iglo privzdignemo kapico z njene podlage (lubje, list, plod), vidimo pod njo rumeno uš, ki se je vse-sala v podlago s posebnim rilčkom ali sesalko na trebuhu. S sesalko uš srka rastlinske sokove, ki ji služijo za hrano. Okrog kapice je na lubju in na plodu na-

vadno rdeč krog, ki je nastal zaradi vboda uši. Močno napadeno lubje je vse prekrito z 2-3 sloji kopic, kar mu da neravno in luskinasto površino.

Kalifornijski kapar se izredno hitro množi, pa je prav zaradi tega tako zelo nevaren. Pri nas ima ta kapar letno tri rodove. Samica zleže 400-600 živih ličink tekom šestih tednov. Prve ličinke se pojavljajo od srede maja do srede junija. Te ličinke dorastejo v drugi polovici julija. Drugi zarod ličink sledi v drugi polovici julija in v avgustu, tretji pa v oktobru. Kalifornijski kapar prezimi v obliki ličink ali doraslih samic. Razvoj od izlegle ličinke do odrasle uši traja kakih 8 tednov. Če računamo, da zleže vsaka samica vsaj 400 mladih in da je od teh polovica ženskih, potem znaša potomstvo ene spomladi odrasle samice še iste jeseni 8 milijonov ženskih potomcev. Razumljivo je, da se tako številnemu sovražniku napadena rastlina ne more dolgo zoperstavljati in se v 1-3 letih zaradi izčrpanosti posuši.

Iz kraja v kraj se kapar San José širi s prenašanjem okuženih sadik ali cepičev. V kraju samem pa kaparja raznaša in širi veter s tem, da prenaša komaj izlegle ličinke, ki se še niso vsesale na podlago. Prenašamo ga lahko tudi z raznim orodjem in z obleko.

Zatiranje:

1. Sadike smemo nabavljati samo iz drevesnic, ki so bile v tekočem letu proglašene za zdrave in imajo dovoljenje za promet s sadikami.

2. Čim opazimo drevo, ki ga sumimo okužbe po kaparju San José, moramo najbolj sumljive dele (plodove ali vejice) skrbno zavite poslati „Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Ljubljani“ zaradi točne določitve prisotnega škodljivca.

3. Močno napadena drevesa in napadeno grmičevje moramo posekati in na mestu sežgati. Manj okužena drevesa in vsa na videz zdrava drevesa v okolišu 100 m od okuženih dreves moramo vsako zimo poškopiti s kakim navadnim drevesnim karbolinejem v 12% vodeni raztopini ali pa s 7% vodeno raztopino koncentriranega drevesnega karbolineja, dokler nismo docela zatrl škodljivca.

Izvrsten med po 16 Din za kg. se odavle pri Cigüt Franci v Küpsincih.

Za smeh.

Vojak: Gospod kapetan, prošim teden dni dopusta.

Kapetan: Je jako potreben?

Vojak: Gvüšno! Žena mi piše, da je moj sin buknio iz latinščine i matematike.

*

Mama, tudi krave nesejo belice?

Ne, drago dete.

A kokoši?

One pač; pa tudi golobice i skratka vse, ka leti.

Ka pa piloti tudi?

Pošta.

Gumilar Aleksander, Vidonci. Za Pozvek Cecilijo smo sprejeli poslani 100 din. Ka de više od lanske naročnine, spisemo na letos. Novine njej pošilamo redno na naslov: chez Mr. Hubert Caye, Pargny S-S Saulx (Marne). Te naslov nam je ona sama pred kratkim poslala s pripombom, da se je se preselila. Če mogoče te naslov ne pravilen, nam pošlite pravilnoga K novomi leti dobjo vsi naročniki čeke, ki je že plačao, se njemi ne trbe zavolo toga vznemirjati. Ček lahko shrani za drugo pošilatev. — Ovsenjak Ludvik, Mlajinci. Malo počakajte, da se vrne g. urednik, te vas obvestimo, kak bo s tistimi Novinami za polovično ceno.

Hallo!

Šče vedno Vam nudi vso manufakturno i drugo blago po najnižji ceni, a zlimsko vse 20 % znižano — samo

FERDO HORVAT
TRGOVEC - BOGOJINA

CENE

Ptuj, dne 5. i 6. marc t. l. Prignani je bilo 96 volov, 257 krav, 15 bikov, 30 juncov, 79 telic, 93 konjov, 30 žrebet i 135 svinj. Odani je bilo: 78 volov, 170 krav, 10 bikov, 3 junci, 86 telic, 22 konjov, 5 žrebet i 128 praščov. Cene: voli 3.50-5.50, krave 2.25 do 4.50, biki 3.50-4.75, junci 3.25-4. Telice 3.50-5.75, na pol debele svinje 7.50-8, debele svinje 8.25-9 i plemenke svinje 6-7.25 za kg. žive teže. Konji od 470-6000 din žrebeta od 950-2300 i mladi pujski 6 do 12 tednov stari 80-160 din za glavo.

Žitni trg.

Novi Sad. Kukorica bač., bač. par Indija 144-146, par. Vršac 148-145. Sombor. Pšenica bač. okol. Novi Sad, sred. bač. 200-202, bač. okol. Sombor 198-200, gor. bač. 202-204, srem, slav. 198-200, juž. ban. 194 do 196, gor. ban. 202-204. — Oves bač. srem, slav. 163 do 164. — Kukorica bač. kosa duplikat 140-142. — Grah bač. beli 415-420.

PENEZ

London 1 fūnt 173-217 Din
Pariz 100 frankov 98-123
Newyork 100 dol 4424-5520
Nemška marka 14.70-14.90

KOTIČEK ZA GOSPODINJE

ZALAR MARIJA

Gospodinja in Velikonočni žegenj.

Novi čas prinaša nove zabave, modernizirati hoče ne le mesto, ampak tudi vas. To pa ni prav, da vstran postavlja lepe stare običaje, katerih so se z vso dušo, z vso pleteto držale družine in narod skozi mnoga stoletja. Nekaj, kar je začelo stopati v ozadje, je častitljivost velikonočnega žegna. Našim pradedom je bil žegen nekaj tako lepega, milega, nekaj svetega, res od Boga blagoslovljenega, da so ga jedli z verskimi čustvi, s sveto zbranstvo. Vsi, cela hiša držali strogo štridesetdanski post, vsi in vsa družina so opravili velikonočno spoved, še stari oče so bili na domu spovedani in obhajani, ker niso mogli v cerkev. Za celi svet bi žegna ne pokusili preje kot za zajtrk na Vuzem. Pa se je začelo v mestu Ene je želo-dec bolel, drugi so v vojski stradali, tretji se niso ozirali na cerkveno zapoved. Tako je sveta Cerkev dovolila okrajšan post in tako smemo jesti meso že po obedu ali po prvem vstajenju, ki je po bolnišnicah že ob 12. uri na Veliko soboto. Velikonočni teden pa v zadnjih letih precej izginja. V svetovni vojni res ni bilo jestvin na razpolago, tako je ponekod prišel iz navade. Drugi so se zopet žegnja pre-

več najedli, opoldne pa niso mogli obedovati. Saj je vse iz žegna zelo izdatno, ena porcija zadostuje, da se nasitimo. V mestu so zato vpeljali to navado, da prav malo nesejo zdaj v žegen. Le toliko, da bo spomin na žegen, da je res Vuzem. Pa ta navada se je že na kmete prenese. Hčerka je pri gospodi služila, povedala doma, da to ni gosposko toliko nesti v žegen. Samo prav malo v ceckerku. In tako so šli vsi po vrsti v pozabnost, tisti lepi veliki, čisti, belo pogrnjeni jerbasi polni dišečih potic, dobre domače šunke, pirhov in hrena.

O bedastl svet, kako sam sebi trgaš vse lepo, vse najlepše iz svoje lastne duše. Zato, da boš bolj moderen, sodoben, na duši pa bolj ubog. Nazaj k stari običajem! Če tudi bo naša hiša v očeh kakšnih puhloglavcev „starokopitna“, pa bo v našem poštenem domu.

Vuzem, praznik vstajenja. Prišli bodo gospod h kapeli, h pilu, h križu in bodo požegnali naš žegen. Hčerka bo nesla k žegnu. Velik jervas, kot so ga prav od te hiše nesli mati, babica, prababica za sto let nazaj. Jedli ga bomo, kot so ga jedli naši pradedje, naši že v miru počivajoči starši.

Gospodinja, na tebi je to, da preskrbiš svoji družini žegen. Oče bodo povedali, katero pleče bomo djali v

žegen. To se določi že, ko smo klali. Nekaj klobas se tudi prihrani za vmes, da bo jervas bolj poln, da bo bolj dišalo in da bo več za izbero. Mlade korenine hrena, to so žreblji Jezusovega trpljenja, te bo nakopal v vrtu sin. Mama bodo spekli velik kolač, ali bidro, ali beli kruh. Na veliki petek bodo fantje barvali pirhe, remenke, oče jih bodo opisali. Hčerka pripravi lep bel prt, na katerega vsijes jagne s križem ali kaj sličnega. Ponekod nesejo šele zjutraj v cerkev k žegnu. Torej glej, da bo tvoj žegen lep, dober, zavžit s čisto dušo, pa boš vesela in s teboj bo vesela vsa tvoja hiša. Ako imaš svoje pri vojaki, jim pošlji pravčasno nekaj takih jestvin, da bodo v mrzli tujini življali toplino tvoje ljubezni. Če imaš hčerko, ki služi v mestu, ji tudi nekaj pošlji, da bo jedla vsaj na Vuzem kruh iz materine roke. Držimo se stare navade. Na Vuzem za zajtrk se vsa družina zbere v hiši. Na kročnike narežejo oče mesa, mama pa kruha. Vsi odmolljo k zajtrku. V miru jedo in se pogovarjajo. To je krščansko življenje poštene slovenske družine.

Dva finiva kolačka za žegen.

Natronov kolaček.

Zmešaj narajl 14 dkg zmočaja s 14 dkg cukra, zmes mešaj zaporedoma 4 cele belice. Za vsakov belicov, kda jo vržeš v mešanico, en čas mešaj. Potom vmešaj dober frtao litra mrzloga mleka i 28 dkg fine bele mele (grise). Ešče bolje je, če mleko i melo prve dobro zmešaš. Dodeni med prsil malo soli, i dišav, citronove lupinice.

Pecivni prašek moreš rastopiti že v mleki, da de prašek enakomerno razdeljeni na vse testo. Če prašek vržeš samo v melo ali v testo, bo v ednom mestu preveč učinkivao, v drugom mestl pa bo pecivo brez praška tokasto. Peč mora biti jako dobro pregreta, vroča, da lepo kipne. Peči v okrogli plejnti posodi, v obliki, ki nema gladkoga dna i ne gladkoga obroča. Ne odpiraj peči pred 10 do 15 minutami, da pecivo ne spadne vkp. Lehko pečeš v modli za puding i tudi pokrito. Spečeno potrosi s cukrom.

Makov kolaček.

Visoka gospora rozine več ne nūca dosta, tej so že sili i sl železo novi receptov. Preci je prišo v modo makov šartelj za žegen. Pa tudi k čaji ga radi delajo. Dobro zmešaj 11 dkg sirovoga i 10 dkg kūhanoga zmočaja. Premešaj dobro, kak za torto. Vmes pomal eno za drugim vmešaj 6 rumenjakov i 11 dkg cukra v praj zmletoga. Zmeli dober frtao litra masnoga, a ne slaboga maka, med mak zmešaj 5 dkg naribane čokolade, od pol citrone zrezano lupinico i tri zmlete nagelovne klinčke. Potom pride zmes trdi sneg od šesti belakov. Posebi napravi kipnik od dve dkg kvasa ene žlice mele, malo mleka, i ene žlice cukra. Mleko naj bo toplo. Kda kipne zamesi v griso melo. Vzemi okoli 45 dkg mele i slabe mere pol litra sladke smetane ali mleka. Osoli. Gornjo mešanico zmešaj v testo, a ne gneti v krih, nego z leseno žlico klopfaj. Kda je lepo kipnilo, potrosi desko z melov i šče ednok pregneti, da bo fino testo, daj v na-

mazano zobčasto pekačo i pečl v vroči pečl. Nazadnje potrosi s cukrom. Kda pošleš v žegen, pazi, da se cuker ne siple na šunko.

Farbanje pirhov (remenek).

Zavolo cerkvene prepovedi o vživanji belic i belični jestvin med postom, ar so takše jestvine prištevati k mesnim, je sledilo, da so se nabrale velike vnožine belic (vej kokoši ravno v tom časl najbolje nesejo) ki so je ljudje potem za Vuzem podarili znancom i prijatelom. Kda je poznej Cerkev dovolila vživanje belic v posti, pa je ta šega denok ostala. Dnesden si niti misliti ne moremo Vuzma brez belic, šterim pravimo pirhi (remenke).

Pirhe na najbolje ednostaven način etak pripravimo: Belice skuhaj. Ohlajene odeni ali naloži okoli po celi belici z zvonceki, trebenticami, vijolicami. Pecelčke cvetja poreži do maloga. To jajce s koncom povežeš, da drži cvetje. Prav dobro bo, če šče v nekakši organtini ali krpo beloga pajčolanca belico s cvetjem povežeš. A ne jemli goste krpe, da mora farba za pirhe prodreti na cvetje skozi do lupine belice. Tak skuhaj šče v farbi i boš mela najlepše pirhe. To je nekaj posebnoga, ar izgledajo kak da bi je umetnik slikao. To se zmešano nadeva na belice. Farba obrobi cvet na lupino, več ali menje, ka je tak lepo. Nešterni pirhe farbajo v vodi v šteroj so skuhalil lupine od luka ali v kavini cikoriji, pa tudi v kostanjovom odcedki.